

Розділ I. Загальні положення

Тема 1. Законодавство і НФО

1. Основні поняття і терміни.
2. Контролюючі органи та їх повноваження в протидії та викритті НФО (Мінфін, КРУ, Казначейство, ДПА та її міліція, прокуратура, МВС, СБУ, митна та прикордонна служба).

Методичний супровід освоєння теми та виконання завдання .

Ця тема присвячена вивченню основних понять та термінів із законодавства України та міжнародних організацій, а саме FATF, які характеризують ознаки НФО.

Вивчаючи відношення законодавства України до НФО студенти повинні з'ясувати повноваження відповідних органів і організацій, їх взаємодію, порядок роботи, обґрунтування, мотивації перевірок та слідчо-оперативних дій.

Враховуючи законодавчу базу про відповідні органи, необхідно засвоїти процес та стадії перевірок та розслідування, щоб в разі потреби, сприяти таким на конкретному робочому місці.

Студенти повинні опрацювати преамбулу Кримінального кодексу та привести визначення статей із нього, які відносяться до злочинів, пов'язаних із фінансово-господарською діяльністю юридичних та фізичних осіб без санкційної частини.

Наприклад;

Злочин – передбачене кримінальним законом суспільно-небезпечне діяння, що посягає на суспільний лад України, її політичної та економічної системи, власність, політичні, трудові, майнові та інші права і свободи громадян.

Штраф – грошове стягнення, встановлюється в особливій частині КК, а також у статтях 45, 46 КК від 10-400 мінімальних заробітних плат до 1000 мінімальних заробітних плат – за корисливі злочини; іноді можливо і в більших розмірах.

Відкриття чи використання за межами України валютних рахунків підприємств без дозволу НБУ або за дорученням інших осіб, незалежно від форм власності або приховування валютної виручки.

Використання посадовою особою бюджетних коштів не відповідно до їх цільового призначення або в обсягах, що перевищують затверджені межі видатків, а також недотримання вимог щодо пропорційного скорочення видатків усіх рівнів, як це встановлено чинним бюджетним законодавством, якщо предметом діянь були бюджетні кошти у великих розмірах.

Розкрадання державного чи колективного майна, в особливо вели-

ких розмірах, незалежно від способу розкрадання.

Умисне ухилення від сплати податків, інших обов'язкових платежів, вчинене посадовою особою підприємства незалежно від форм власності або різними особами, якщо ці діяння призвели до ненадходження до бюджету чи державних цільових фондів коштів у значних розмірах.

Фіктивне підприємство, тобто створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) без наміру здійснювати статутну діяльність, це завдало матеріальної шкоди державі, банку, кредитній установі, іншим юридичним чи фізичним особам. Незаконне збирання з метою використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (промислове шпигунство), якщо це завдало шкоду.

Одержання хабара посадовою особою у будь-яких розмірах за виконання чи невиконання в інтересах того, хто дає хабар будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи посадового становища.

Посадовий підлог – внесення посадовою особою до офіційних документів за відомо неправильних відомостей, підробка документів, а також складання і видача за відомо неправильних документів.

Купівля-продаж або інша оплатна передача чи одержання посвідчення або інших офіційних документів, які надаються підприємством і надають право або звільняють від обов'язків.

Завдання 1

1. *Привести визначення НФО та тлумачне значення термінів із Кримінального кодексу України (Головна частина, розділ 3, статті 11,12,13,14,15,17; розділ 4, ст.18; розділ 5, ст.23-25; р.6,ст.28; р.7,ст.34; р.8,ст.42; р.10,ст.51,55,59,60; особлива частина, розділ 6,ст.189,191,194; р.7,ст.199,200,202,205,207-212, 218-223, 226,230-232, р.17,ст.366,368-370).*

Література: **1, 2.**

Контрольні питання

1. *Предмет НФО.*
2. *НФО як явище в житті суспільства.*
3. *Протиправний характер НФО і ставлення законодавства до них.*
4. *Суб'єктивна сторона в НФО.*
5. *Повноваження контролюючих та наглядових державних органів в викритті та протидії НФО.*

Термінологічний словник

Адміністративна відповідальність: застосовується коли керівники та посадові особи установ та банків, громадяни порушують, наприклад норми податкового права. Встановлюється згідно кодексу України про адміністративні правопорушення.

Винесення постанови про накладання адміністративних стягнень базується на протоколи про адміністративні правопорушення.

Кримінальна відповідальність: за ухилення від сплати податків у значних розмірах. Посадові особи: керівники, заступники, гол. бухгалтер. Кримінальна відповідальність – лише за навмисний злочин.

Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність: порушення службової дисципліни, порушення податкового законодавства - особа притягується до дисциплінарної відповідальності.

Дії посадових осіб податкових органів що привели до збитків платника - цивільно-правова відповідальність.

Покарання – є не лише карою, а й має на меті виправлення і перевиховання. *Його види:* 1) позбавлення волі; 2) виправні роботи без позбавлення волі; 3) позбавлення права займати певні посади чи займатися певною діяльністю; 4) штраф; 5) громадська догана; *додатково:* 1) конфіскація майна; 2) позбавлення військових звань, рангу, чину, кваліфікаційного класу; 3) позбавлення батьківських прав.

Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (умисне, за змовою та інш.).

Тіньова економіка сукупність соціально-нейтральних або соціально-позитивних неоподатковуваних джерел доходів громадян, отримуваних від невраховуваних і неоподатковуваних державою видів економічної діяльності, а також конгломерат соціально-негативних джерел тіньових доходів і антисоціальних джерел тіньових капіталів, отримуваних за рахунок скоєння протиправних криміналізованих і некриміналізованих тіньових діянь в сегментах суспільних, економічних, фінансових, цивільно-правових відносин або відносин у сфері цивільного обороту країни в цілому."

Складові елементи тіньової економіки — це "сектори", "джерела", "сегменти джерел".

Розділ II. НФО та правопорушення в банківській сфері

Тема 2. Ознаки розкрадання коштів вкладників

1. Основні поняття та терміни, схеми незаконної діяльності.
 2. Способи здійснення такої та можливості викриття.
- Методичний супровід освоєння теми та виконання завдання.
Ця тема присвячена вивченню основних понять правопорушень,